

Rick Hoeksema, projecttrekker basismonitoring wadden:

‘De basismonitoring komt er, ieders inzet bepaalt wanneer en hoe.’

Om in het waddegebied besluiten en maatregelen te kunnen nemen, moet er een basismonitoring komen die aansluit bij wat werkelijk in het gebied gebeurt. Met woorden van deze strekking plaatste het Regiecollege beheer waddegebied in 2014 de noodzaak van een Basismonitoring wadden op de agenda. Wat is die basismonitoring? Wat kun je ermee en waar staan we nu? Projecttrekker Rick Hoeksema geeft tekst en uitleg.

Allereerst het begrip ‘basismonitoring’. Het blijkt dat lang niet iedereen daar hetzelfde onder verstaat.

Hoeksema: ‘Dat herken ik, ik krijg er ook veel vragen over. Ik denk dat vrijwel iedereen intuïtief wel ongeveer hetzelfde beeld heeft, namelijk dat van een samenhangend geheel van meetprogramma’s waarmee alle ontwikkelingen zichtbaar worden die van belang zijn voor alle doelen van het beleid en beheer. Maar dat geheel is nog niet in detail ingevuld en dat kan ook niet. Ons ideaal is dat van onderaf de waddenbeheerders en de bestuurders, maar ook gebruikers van het gebied aangeven welke kennis moet zijn geborgd. In mijn beeld is de status *werelderfgoed* leidend. Bij alles wat zich in

het gebied voordoet aan menselijke activiteiten, economische ambities, gevolgen van de klimaatverandering en spelingen in de natuur, moeten we minimaal de kennis verzamelen die nodig is om in beleid en met beheer de status werelderfgoed te kunnen veiligstellen. Een goede basismonitoring zorgt ervoor dat bestuurders beter kunnen sturen en beheerders sneller de juiste gegevens in handen hebben om een plotseling optredende verandering of gesignaleerde trend te kunnen duiden. En het mag ook niet meer voorkomen dat de verplichte monitoring voor een economische activiteit niet goed mogelijk is omdat in de basis een nulmeting ontbreekt.’

Moet voor de basismonitoring méér worden gemeten of gaat het om een andere manier van werken?

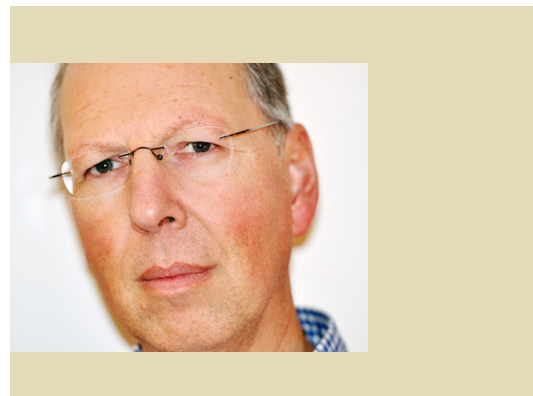
‘Het gaat om beide. Als je uitgaat van de informatiebehoefte van beleidmakers en van actuele beheervragen, dan zie je duidelijk een aantal problemen waarover we nog te weinig of zelfs helemaal niets weten. Het ontbreekt bijvoorbeeld nog aan monitoring van rust en duisternis. We hebben het voedselweb en de balans tussen recreatie en natuurlijkheid nog onvoldoende in beeld. Plastic soep is een mondiaal probleem, maar micro- en nanoplastics worden in het waddegebied niet gemonitord. Met het oog op de toekomst en de klimaatveranderingen moeten we wellicht ook de

meetprogramma’s voor morfologische processen in zand en slib aanpassen. Voor het overgrote deel is de basismonitoring echter een zaak van beter op elkaar afstemmen van de bestaande meetprogramma’s. Dan gaat het om de hele cyclus van efficiënt inwinnen van gegevens tot en met het beschikbaar stellen van heldere informatie die door iedereen goed is te begrijpen.’

Wanneer kunnen we de eerste producten van de basismonitoring tegemoet zien?

‘Alle partijen hebben begin 2016 als eerste product de eerste editie van het jaarboekje Wadden in Beeld zien verschijnen. Het is een bundeling van trends die door waddenbeheerders zijn gesignaleerd. Voorjaar 2017

>>

Initiatief van de
Samenwerkingsagenda
Beheer Waddezee

5

2 | Basismonitoring wadden heeft eigen website

3 | Nieuwe rol voor bejaarde Amelander vuurtoren

Ap van Dongeren, wetenschappelijk medewerker bij Deltares, vertelt enthousiast over het project.

5 | Projecttrekker Rick Hoeksema: ‘2017, het jaar van de grote stappen naar het einddoel’

‘De basismonitoring komt er, ieders inzet bepaalt wanneer en hoe.’

7 | Column: Bas Eenhoorn

‘In mijn beeld is de status werelderfgoed leidend’

verschijnt een nieuwe editie met duidelijk méér informatie over een groter aantal onderwerpen, vooral op het gebied van recreatie en visbestanden.

Eveneens in 2016 is een rapport gereedgekomen met een totaaloverzicht van alle beheeropgaven. Dat is van groot belang omdat de basismonitoring het beheer moet ondersteunen.

Met deze eerste nieuwsbrief en de lancering van de 1.0-versie van de website www.basisonitoring.nl geven we aan dat de basismonitoring al direct vanaf het begin informatie wil ontsluiten, niet alleen voor wie naar informatie op zoek is, maar ook actief door wat relevant is bij belanghebbenden en belangstellenden te bezorgen. In mei 2017 legt het Kernteam basismonitoring de laatste hand aan een werk-

document over het streefbeeld van de basismonitoring. Eind 2017 is dat streefbeeld aangevuld met een stappenplan Het raamwerk is dan klaar en het werkt. De resultaten van allerlei deelprojecten kunnen er daarna een plek in krijgen. Zo zijn er al lopende of nog op te starten verkenningen en projecten over recreatiemonitoring of een digitale ecotopenkaart of een duidelijker

beeld van het voedselweb. Ons eindbeeld is een zeer gebruikersvriendelijke interface die kaartbeelden combineert met informatie over relevante onderwerpen en die ook trends en samenhangen laat zien.'

En de ambitie voor de langere termijn?

'Dat we kostenefficiënt en gebiedsdekkend een monitoringpraktijk kunnen neerzetten die klantvriendelijk en toegankelijk is en perfect aansluit bij vragen van beheerders en bij vergunningplichtige activiteiten. Over dat aspect heeft het Kernteam naar verwachting medio 2017 een eerste advies gereed'.

Tot slot, wat zou u aan alle betrokkenen en toekomstige gebruikers willen meegeven?

'Dat een goede monitoringpraktijk een verworvenheid is waar je zuinig op moet zijn, maar ook, dat het pas goed wordt als alle betrokken partijen er met volle inzet aan meewerken. Ik heb er het volste vertrouwen in dat we er met de samenwerkende partijen iets moois van kunnen maken. Aller inzet bepaalt wanneer we wat gereed hebben en hoe dat voldoet aan de behoefte aan kennis.' <<

Initiatief van de
Samenwerkingsagenda
Beheer Waddenzee

6

2 | Basismonitoring wadden heeft eigen website

3 | Nieuwe rol voor bejaarde Amelander vuurtoren

Ap van Dongeren, wetenschappelijk medewerker bij Deltares, vertelt enthousiast over het project.

5 | Projecttrekker Rick Hoeksema: '2017, het jaar van de grote stappen naar het einddoel'

'De basismonitoring komt er, ieders inzet bepaalt wanneer en hoe.'

7 | Column: Bas Eenhoorn

